

**ADVIES VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK
INBO.A.2009.116**

inbo

**Overzicht aanwezigheid en potenties Natura 2000
habitattypen in kader van aanvragen
LIFE08NAT/BE/00034 en LIFE08NAT/BE/00035**

Nummer: INBO.A.2009.116

Datum: 27/06/2009

Auteurs: Dries Adriaens & Desiré Paelinckx

Met medewerking van: Hans Bosch

**Geadresseerden: Natuurpunt vzw t.a.v. Joost Dewyspelaere & Tom De Beelde
Coxiestraat 11
2800 Mechelen**

**Agentschap Natuur & Bos t.a.v. Els Martens
Koning Albert II-laan 20
1000 Brussel**

Aanleiding

Natuurpunt vzw vraagt in het kader van de aanvraag van de LIFE-projecten "Habitatherstel in de Visbeekvallei" (LIFE08NAT/BE/00034) en "Habitatherstel in de vallei van de Abeek" (LIFE08NAT/BE/00035) een overzicht van de aanmelding, aanwezigheid en potenties van enkele Natura 2000 habitattypes in de zones van communautair belang (SCIs), respectievelijk BE2100017, en BE2200030 en BE2200033.

Concrete vraagstelling

Natuurpunt vzw vraagt:

- Aanmelding, aanwezigheid en potenties van habitattypen 3130 en 6230 in SCI BE2100017 ("Visbeekvallei")
- Aanmelding, aanwezigheid en potenties van habitattypen 2310, 2330, 3150, 6230, 6410, 6430, 6510 in SCIs BE2200030 en BE2200033 ("Abeekvallei")

Methodiek

- Aanmelding: raadpleging Standard Data Forms via geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/natura2000/
- Aanwezigheden: raadpleging Habitatkaart versie 5.2 (Paelinckx et al. 2009)
- raadpleging G-IHD rapport (status 11 mei 2009) ter controle van prioriteitstelling van de gebieden en voorgestelde doelen voor areaal en oppervlakte

Een overzicht van de gebruikte afkortingen van SCIs en habitattypen is terug te vinden in bijlage.

Aanbevelingen

Dit advies beperkt zich tot een overzicht van de aanmelding, aanwezigheid en potenties van de habitattypes binnen de SCIs. Over de status buiten de SCIs wordt geen uitspraak gedaan.

BE2100017 ("Visbeekvallei")

LIFE08NAT/BE/00034

Habitat	Aangemeld	Habitatkaart	Uitbreiding G-IHD	
	BE2100017	BE2100017	Areaal	Oppervlakte
3130	x	x	++	+
6230		x	++	+

= behoud, + uitbreiding, ++ sterke uitbreiding (>10%)

Het ligt voor de hand dat, indien niet-aangemelde habitattypen wel degelijk aanwezig zijn in een SCI volgens de Habitatkaart, de Standard Data Forms bijgewerkt worden. Dit is het geval voor habitatype 6230.

Beide habitattypen zijn met zekerheid aanwezig in BE2100017, ook in het specifieke deelgebied BE2100017-9 waarmee het projectgebied voor het overgrote deel overlapt. De gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen (G-IHD) stellen bovendien een duidelijke uitbreiding voor van de habitattypen 3130 en 6230 in Vlaanderen, zowel qua areaal als qua oppervlakte.

BE2200030 en BE2200033 ("Abeekvallei")

LIFE08NAT/BE/00035

Habitat	Aangemeld		Habitatkaart		Uitbreiding G-IHD	
	BE2200030	BE2200033	BE2200030	BE2200033	Areaal	Oppervlakte
3150			(x) ¹	x	+	=(+)
6410				(x) ^{1*}	++	++
6510				x	+	=
6230			x	(x) ^{1*}	++	+
2310	x		x		+	=
2330	x		x		+	+
6430	x		x	x	=	=

¹ kennislacune inzake aanwezigheid; * opgenomen onder prioriteitstelling SCI in G-IHD rapport als "te onderzoeken in S-IHD proces"; zelfs indien de habitattypen momenteel niet aanwezig zijn, zijn er evenwel duidelijke potenties tot herstel
= behoud, + uitbreiding, ++ sterke uitbreiding (>10%)

Het ligt voor de hand dat, indien niet-aangemelde habitattypen wel degelijk aanwezig zijn in een SCI volgens de Habitatkaart, de Standard Data Forms bijgewerkt worden. Voor elk van de habitattypen bevinden beide SCIs zich binnen de grenzen van het areaal. Voor de habitattypen waar omwille van kennislacunes verder onderzoek in een bepaald gebied aanbevolen wordt in het G-IHD rapport, wordt er alvast vanuit gegaan dat er mogelijk habitat aanwezig is of op zijn minst de nodige potenties tot creatie of herstel aanwezig zijn.

In SCI BE2200033 is de aanwezigheid van habitatype 2310 uitgesloten door het ontbreken van landduinen. De kansen voor habitatype 2330 zijn er beperkt tot het subtype dwerghaververbond. In SCI BE2200030 zijn beide habitattypen wel terug te vinden door de aanwezigheid van uitgestrekte landduinen. De kansen voor de vestiging of het herstel van habitatype 6410 in SCI BE2200030 zijn moeilijk in te schatten.

Literatuur

Paelinckx D., De Saeger S., Oosterlynck P., Demolder H., Guelinckx R., Leyssen A., Van Hove M., Weyembergh G., Wils C., Vriens L., T'Jollyn F., Van Ormelingen J., Bosch H., Van de Maele J., Erens G., Adams Y., De Knijf G., Berten B., Provoost S., Thomaes A., Vandekerkhove K., Denys L., Packet J., Van Dam G. & M. Verheirstraeten, 2009. Habitatkaart versie 5.2. Indicatieve situering van de Natura 2000 habitats en de regionaal belangrijke biotopen. Integratie en bewerking van de Biologische Waarderingskaart, versie 2. Rapport en GISbestand INBO.R.2009.4. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Bijlage

Zones van communautair belang (SCIs)

Code	Naam
BE2100017	Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen
BE2200030	Mangelbeek en heide- en vengebieden tussen Houthalen en Gruitrode
BE2200033	Abeek met aangrenzende moerasgebieden

Habitattypen

Code	Naam
2310	Psammofiele heide met <i>Calluna</i> - en <i>Genista</i> soorten
2330	Open grasland met <i>Corynephorus</i> - en <i>Agrostis</i> soorten op landduinen
3130	Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de <i>Littorelletalia uniflorae</i> en/of de <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>

- 3150 Van nature eutrofe meren met vegetaties van het type *Magnopotamion* of *Hydrocharition*
- 6230 Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- 6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (*Molinion caerulea*)
- 6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland en van de montane en alpiene zones
- 6510 Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Code	Naam	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6410											
6430											
6510											

1. Landbouw- en natuurwetgeving, 2. opgenomen onder puntstelling 3.10 in G-IHG rapport
 de "de bodemtoestand in 2002 project"; alle andere habitattypen worden niet aanvaard
 met zijn in samenhang met andere punten van het rapport
 3. Habitat 4: uitbreiding, 5: lokale uitbreiding, 6: 100%

Het ligt voor de hand dat, indien niet-conforme habitattypen wel mogelijk aanwezig zijn in een SCI volgens de Habitatcode, de Standard Data Forms afgewerkt worden. Voor elk van de habitattypen bevinden beide SCIs zich binnen de grenzen van het gebied. Voor de habitattypen waar omwille van kennisovereenkomst verder onderzoek in een gebied gebiedsbezoek wordt in het G-IHG rapport, wordt er zoveel mogelijk gedaan dat er mogelijk habitat aanwezig is of op zijn minst de nodige potentie tot creatie of herstel aanwezig zijn.
 In SCI BE230033 is de aanwezigheid van habitattype 3210 uitgetoond door het ontbreken van landbouw. De kansen voor habitattype 3230 zijn al beperkt tot het huidige dwergheidegebied. In SCI BE230030 zijn beide habitattypen wel terug te vinden door de aanwezigheid van uitgestrekte landbouw. De kansen voor de vestiging of het herstel van habitattype 6410 in SCI BE230030 zijn mogelijk in te schatten.

Literatuur

Preiner D., De Gaele S., Oosterlynck R., Dierckx H., Guelincx R., Luyssaen A., van Hove M., Weymans G., Wils C., Viers I., Tjellin F., van Gmelingen J., Bosch H., Van de Meule J., Enns G., Aerts Y., De Krijg G., Buisson B., Froyoost S., Thomas A., Vandekerckhove K., Benys L., Picket J., van Dam G. & M. Vermeirstraeten, 2009. Habitatcode versie 2.3. Indicatieve sleiding van de Natura 2000 habitats en de regionale belangrijke biotopen. Integratie en bewerking van de Biologische Waardering, versie 2. Rapport en Bijlagen INBO.R.2009.4. Inhoud voor Natuur- en Bosbouw, Brussel.

Bijlage

Zones van communautair belang (SCIs)

Code	Naam
BE210017	De heidegebieden ten oosten van Antwerpen
BE210020	Mangrove en natte- en vengplassen tussen Houthalen en Grottole
BE230033	Alak met een gemiddelde moerasgebieden

Code	Naam
3130	Paarmoleke heide met Calluna- en Gentiana soorten
3130	Open grasland met Corynephorus- en Alopecurus soorten op landbouw
3130	Opgravingen met mesofiele ziltvrije wateren met vegetatie behorend tot de Cynodactylon